

SUŠA 2026 IN SILIRANJE KORUZNE SILAŽE: DOLOČANJE VSEBNOSTI SUHE SNOVI V KORUZI

Pri sušno prizadeti koruzi se lahko rastlina na pogled zdi suha, vendar notranjost stebela še vsebuje veliko vode. O času siliranja odločamo na podlagi izmerjene sušine cele rastline. Priporočeno območje je približno 300–350 g sušine/kg sveže mase; pri 280–300 g/kg lahko siliranje že začnemo.

Kaj suša spremeni?

Pri rastlinah z malo ali brez zrnja se poveča delež stebela in listov, zato je več vlaknine in manj škroba. Sladkorji se zaradi slabega nalaganja v zrnje kopičijo v koruznici. Zato višja sušina sama po sebi še ne pomeni boljše krme.

Kako izmerimo sušino?

Vzorec cele rastline sesekljamo, stehtamo in posušimo do stalne teže. Doma lahko uporabimo kuhinjsko tehtnico in pečico ali sušilec za sadje pri približno 60 °C; postopek traja približno 8 ur. Pomemben je reprezentativen vzorec cele rastline, ne le listov ali storžev.

NAŠI VZORCI: KAJ POVEDO?

Na desetih lokacijah smo med 6. in 8. avgustom vzorčili sušino cele rastline na njivah z navidez najbolj prizadetimi koruzami, vzorec je bil vzet tako, da je predstavljal povprečno stanje testirane njive. Na njivah, kjer smo vzeli vzorce bile koruze brez ali z zelo slabo razvitimi storži. Razlike med vzorci pripisujemo različnim FAO številom, datumu setve in legi. Rezultati so pokazali, da večina vzorcev koruze še ni primerna za žetev.

Lokacija	Vzorec	FAO	Setev	Sušina	Datum vzorčenja
Breg ob Savi	1	410	pred 1. 5.	326 g/kg	6.8.2026
	2	450	pred 1. 5.	289 g/kg	6.8.2026
	3	430/410	po enoletni	252 g/kg	6.8.2026
	4	430/410	pred 1. 5.	296 g/kg	6.8.2026
Primskovo	5	400	25. 5.	259 g/kg	7.8.2026
	6	370	pred 1. 5.	323 g/kg	7.8.2026
Zgornje Bitnje	7	420	pred 1. 5.	299 g/kg	7.8.2026
	8	430	25. 4.	276 g/kg	7.8.2026
Poljče	9	350	27.4.	280 g/kg	8.8.2026
	10	400	27.4.	250 g/kg	8.8.2026

Vzorčenje bomo nadaljevali tudi v prihodnje in rezultate sproti dodajali v tabelo.

ENERGIJSKA VREDNOST KORUZE, KI JO JE PRIZADELA SUŠA

V primerjavi z običajno koruzno silažo so sušno prizadeti vzorci V LETU 2022 vsebovali približno 18 % več surove vlaknine, 20 % več pepela in 30 % manj škroba. Energijska vrednost je bila približno 6,10 MJ NEL/kg sušine namesto okoli 6,50 MJ NEL/kg – približno 6 % manj. Če zrnja primanjkuje, čakanje na višjo sušino ne bo nadomestilo manjkajočega škroba.

KAKO SE ODLOČITI ZA ČAS SILIRANJA?

Pri sušno prizadeti koruzi je odločitev preprosta: najprej izmerimo sušino, nato upoštevamo stanje storžev, datum setve, FAO število in vremensko napoved.

SPODNJA MEJA 280-300 g/kg

PRIPOROČENO OKNO 300-350 g/kg

PREVEČ SUHO nad 350 g/kg

PRESOJA PRIMERNOSTI ČAKANJA ZA SILIRANJE NA PODLAGI RAZVITOSTI STORŽEV:

-STORŽI RAZVITI: Najprimernejši čas žetve določimo na podlagi položaja mlečne črte na zrnih kornice v storžu. Siliramo, ko je mlečna črta na položaju $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ zrna. Če z nohti stisnemo zrno pri kornici, tam ne sme biti več mlečka

-STORŽI PRAZNI ALI SLABO RAZVITI: V splošnem lahko rečemo, da če so listi na višini, kjer je običajno storž in nad tem mestom še zeleni, je za siliranje še prezgodaj. Tudi če so zeleni le še zgornji listi, je kornica zelo verjetno še preveč vlažna za siliranje. Za pravilno odločitev je smiselno pri teh kornicah s sušenjem določiti vsebnost sušine. Siliramo, ko kornica doseže vsaj 300 g sušine na kg. SILIRANJE: NA

KAJ MORAMO BITI POZORNI?

- Tlačenje: sušno prizadeta kornica vsebuje več suhih listov in stebela ter manj zrnja, zato jo je težje zbiti. Temeljito tlačenje in hitro izrivanje zraka sta ključna.
- Fermentacija: masa mora biti hitro in tesno pokrita. Sladkorjev je lahko veliko, vendar to ne odpravi težav zaradi preveč suhe in slabo stisnjene mase.
- Nitrati: suša lahko poveča njihovo kopičenje predvsem v spodnjem delu stebela, zlasti na močno gnojnih površinah. Med siliranjem se del nitratov razgradi, vendar silažo v obrok uvajamo postopoma.
- Po večjih padavinah: če je bila kornica pred žetvijo močno prizadeta in nato prejela več padavin, je smiselno pred žetvijo počakati približno 10 dni.
- Po fermentaciji: priporočamo analizo silaže in prilagoditev krmnega obroka, saj bo energijska vrednost sušno prizadete kornice po pričakovanjih nižja.

PET KORAKOV ZA DOBRO ODLOČITEV

1. Ne odločajmo se po videzu rastline.
2. Izmerimo sušino cele rastline.
3. Pri siliranju posebno pozornost namenimo tlačenju, hitremu pokrivanju in tesnjenju.
4. Smiselno je premisliti o uporabi silirnega dodatka razreda 2 na osnovi *Lactobacillus Buchneri*.
5. Zaradi možnih nitratov silažo uvajamo postopoma in po fermentaciji preverimo njeno kakovost.

Nataša Debeljak, specialistka za živinorejo
Anika Bevk
Ana Šifrer
Žiga Vogrin